

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ด้วยกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (เทศบาลวัดนิโครธาราม)
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลเมืองพัทลุง

The Development of Academic achievement with group relations activities
standard dance performance of Prathomseuksa 3 students in Municipal
School 3 (Nikrotharam Temple Municipality), Department of Local
Administration Muang Phatthalung Municipality.

นิตยา เกิดกัน^{1*}, ประภาศ ปานเจียง² และอริสรา บุญรัตน์³
Nittaya Kerdkun^{1*}, Prapas Panjiang² and Arisara Boonrat³

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์,
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Graduate Student of Curriculum and Instrument Program, Faculty of Education and Liberal Arts,
Hatyai University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Assist. Prof. Dr., Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

³ ดร., คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³ Dr., Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: keidkannitya.1989@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนในการปฏิบัติการรำวงมาตรฐานโดยใช้การจัดการเรียนแบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดนิโครธาราม) หลังและก่อนการจัดการเรียนรู้ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (R&D : Research and Development) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มและใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 4 ชนิด ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ ในรูปแบบของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ได้แก่ เพลงรำวงมาตรฐาน จำนวน 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้ท่าทางนาฏศิลป์ในการรำวงมาตรฐานเป็นแบบทดสอบปรนัย

เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ สารระการเรียนรู้ วิชานาฏศิลป์ และ 3) แบบทดสอบวัดความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการสอนโดยใช้รูปแบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เรื่องการปฏิบัติกรำวงมาตรฐาน สารระการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ คอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ ทดสอบสมมติฐาน t-test

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้นหลังจากใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ส่งผลต่อการเรียน และความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์, ผลสัมฤทธิ์, กรำวงมาตรฐาน, ความพึงพอใจ

Abstract

The purpose of this study is to 1) to improve learning management achievement with group relations activities, 2) to compare student achievements in standard dance performance using group-related learning management for Prathomseuksa 3 students at Municipal School 3 (Wat Nikrotharam). 3) To study satisfaction with learning management using group relations activities, which is R&D research and development, the sample used in this research is 30 students who are studying in semester 2, academic year 2020, simple random sampling, using the classroom as a random unit and using group relations activities. The instruments used in this research consisted of 4 types: 1) a learning management plan in the form of group relations activities, namely the 12-hour standard dance performance; 2) a test to measure the learning achievement of the use of traditional dance gestures in standard dances performance. It was a multiple choice test, choosing 4 options for 10 items, learning a dance course, 3) a standard dance performance practice test, and 4) a test to measure students' satisfaction towards teaching by using a group relations activities model. The subject of learning dance. The data were analyzed by computer. The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation and t-test. The results showed that learning achievements improved after using group relations activities. Affects learning outcomes Positive competence and satisfaction.

Keywords: Group relations activities, Achievement, The standard dance performance, Satisfaction

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนาชีวิตของคนในสังคมให้มีคุณภาพและส่งผลให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า จำเป็นต้องพัฒนาความสามารถของคนในประเทศให้มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นด้วยเหตุนี้การศึกษานับเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศ เพราะการพัฒนาในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ย่อมต้องอาศัยพื้นฐานทางการศึกษาของคนในประเทศเป็นสำคัญ อันเป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่งสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญ ความก้าวหน้าและการแก้ไขปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) (Basic Education Core Curriculum, Ministry of Education A.D. 2008) ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นกำลังของชาติเพื่อเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการจัดการศึกษาลักษณะเป็นกรอบและแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการคือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนมุ่งพัฒนาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตในมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ จะเห็นได้ว่าวิชานาฏศิลป์ไทยเป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้ นาฏศิลป์ไทยเป็นวิชาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้เป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อการสื่อสารการออกก่าลังกายแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญารวมทั้งสมรรถภาพของสุขภาพ เป็นประโยชน์ต่อสังคมอันเป็นการสืบทอดเพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีมีสุขนิสัย และรักการออกก่าลังกาย มีความรักชาติมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ,2560)

นาฏศิลป์จัดเป็นศิลปวัฒนธรรมอันเป็นสัญลักษณ์ของชาติ ช่วยถ่ายทอดความเป็นมาของประวัติศาสตร์ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา แสดงออกถึงความเป็นชาติที่มีความเจริญรุ่งเรือง นับตั้งแต่อดีตกาล นาฏศิลป์มีบทบาทในฐานะที่เป็นมรดกทางสังคมอันเกิดจากการสร้างสรรค์สั่งสม ซึ่งจำเป็นต้องมีการสืบทอดต่อไปและภาวการณ์เปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคม ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งวิทยาการ ประกอบกับกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้โลกไร้พรมแดนการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและไร้ซึ่งข้อจำกัด ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก นอกจากประเทศไทยจะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแล้ว ประเทศไทยยังรับวัฒนธรรมและค่านิยมที่แปลกใหม่จากต่างประเทศเข้ามาด้วย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมและค่านิยมในหลายๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย การสื่อสาร การพูดจา แต่มีวัฒนธรรมที่ประเทศไทยยังคงรักษาไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และเป็นสิ่งที่สามารถบ่งชี้ความเป็นมาของประวัติศาสตร์ และเอกลักษณ์ความเป็นไทย ได้อย่างดียิ่ง นั่นคือ “นาฏศิลป์” ซึ่งศิลปวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์ เป็นสิ่งที่บรรพบุรุษไทยได้รักษาและสืบทอดมาแต่โบราณ การจะทำให้นาฏศิลป์รุ่งเรืองต่อไปได้นั้น ต้องมีการอนุรักษ์พัฒนาบำรุงและส่งเสริมเพื่อสืบทอดสู่อนุชนรุ่นหลัง อย่างมีระบบระเบียบ (เรณู โภคินานนท์, 2548) โดยถือว่านาฏศิลป์เป็นศาสตร์ทางศิลปะที่สำคัญยิ่ง เป็นที่รู้จักกันดีในรูปแบบของการแสดงที่มีลีลาอ่อนช้อยงดงาม บ่งบอกถึงความประณีต รักสวยรักงาม แผงด้วยจินตนาการและศิลปะอันละเอียดอ่อนของคนไทย แสดงถึงความเป็นอารยธรรมอันรุ่งเรืองและมั่นคงของชาติที่ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณกาล นาฏศิลป์นอกจากจะมีคุณค่าในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและแสดงถึงอารยธรรมที่รุ่งเรืองแล้ว นาฏศิลป์ยังมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ได้เรียนรู้ นั่นเป็นเพราะว่าการเรียนนาฏศิลป์เป็นการใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายในการเคลื่อนไหวและท่าทางต่าง ๆ

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ที่ผ่านมา ปัญหาที่พบคือ นักเรียนบางส่วนไม่ค่อยชอบเรียนวิชานาฏศิลป์ แต่มาเรียนเพราะการจดจำทำไม่ได้ ปฏิบัติทำไม่ได้ เป็นวิชาที่ยากสำหรับบางคน เป็นวิชาที่น่าเบื่อ ไม่สนุก โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ตั้งแต่สมัยโบราณ ผู้ถ่ายทอดมีจุดหมายให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ ท่าทางการรำต่าง ๆ จากครูอาจารย์แต่เพียงอย่างเดียวบางครั้งการเรียนการสอนมีความเข้มงวดเป็นระเบียบและมีการฝึกปฏิบัติอย่างหนัก จนทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียดในการเรียนวิชานาฏศิลป์ โดยไม่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดและปฏิบัติด้วยตนเองอย่างอิสระในระหว่างการฝึกหัด ผู้เรียนมีหน้าที่เป็นผู้ตามและเป็นผู้รับการถ่ายทอดโดยตลอดทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการคิดด้วยตนเอง รวมทั้งเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมด้านความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการคิดของตนเองเป็นหลัก (อุษา สบถฤษ ,2545) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่ากระบวนการคิดของผู้เรียน ในการที่จะพัฒนาทักษะทางด้านนาฏศิลป์จะเกิดขึ้นได้ยาก ถ้าผู้เรียนมีพฤติกรรมเลียนแบบครูตลอดเวลา ซึ่งทำให้ผู้เรียนคิดไม่เป็น ทำไม่เป็น และแก้ปัญหาไม่เป็น

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้การเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระศิลปะ ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และจากการวัดและการประเมินผลการเรียนปีการศึกษา 2560-2562 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล3 (เทศบาลวัดนิโครธาราม) จังหวัดพัทลุง มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ของโรงเรียน คือ ร้อยละ 60 พบว่าในเนื้อหาพื้นฐานด้านนาฏศิลป์ในเรื่องการปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์ ไม่เป็นที่สนใจของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าการปฏิบัติท่ารำแต่ละท่ายาก และบทเพลงมีความน่าเบื่อ ในการปฏิบัติการรำนั้นไม่มีความสุขสาน และอาจารย์ผู้สอนมีความเคร่งครัดในการสอน ไม่มีการปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่างนักเรียนจึงเกิดความเบื่อหน่าย ดังนั้น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล3 (วัดนิโครธาราม) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง จึงเป็นกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจในการทำวิจัย จึงนำมาสู่คำถามการวิจัยว่า ผลการเรียนรู้ของการปฏิบัติท่ารำวงมาตรฐานของนักเรียนส่งผลอย่างไรต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่จัดขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการปฏิบัติท่ารำวงมาตรฐานโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดนิโครธาราม) หลังและก่อนการจัดการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่มสัมพันธ์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลการเรียนรู้ เรื่องการปฏิบัติท่ารำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดนิโครธาราม) ที่ได้รับการจัดการเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการปฏิบัติท่ารำวงมาตรฐานโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดนิโครธาราม) ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ มีความแตกต่างกัน

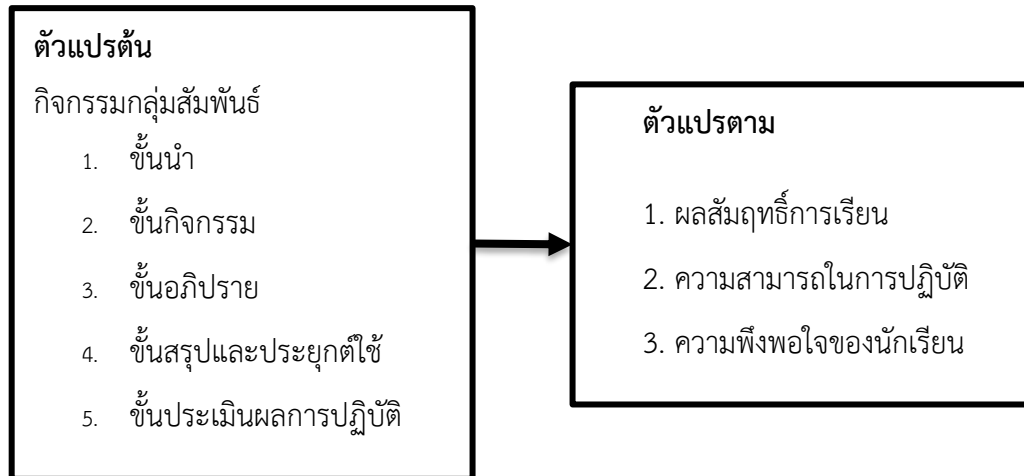
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชานาฏศิลป์ เรื่อง การปฏิบัติท่ารำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้สูงขึ้นได้อย่างเหมาะสม และเป็นแนวทางแก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปใช้ปรับปรุง

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ การร่วางมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (เทศบาลวัดนิโครธาราม) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลเมืองพัทลุง ปรากฏตามแผนภูมิ ดังนี้

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (R&D : Research and Development) เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ การร่วางมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (เทศบาลวัดนิโครธาราม) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลเมืองพัทลุง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (เทศบาลวัดนิโครธาราม) อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 90 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาล 3 (เทศบาลวัดนิโครธาราม) อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ได้แก่ เพลงร่วางมาตรฐาน จำนวน 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่องการใช้ทำทางนาฏศิลป์ในการร่วางมาตรฐานเป็นแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

3. แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติกรร่าวงมาตรฐาน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการสอนโดยใช้รูปแบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เรื่อง การปฏิบัติกรร่าวงมาตรฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการประเมินความสามารถในการร่าวงมาตรฐาน ด้วยเพลงที่กำหนด ก่อนใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ด้วยแบบประเมินความสามารถแต่ละเพลง เรื่อง ร่าวงมาตรฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ตามขั้นตอนที่กำหนด

2.1 นำคะแนนจากการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็น และความรู้สึกรักของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน ด้านการจัดการจัดการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศการจัดการเรียน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าเท่ากับ 0.78

2.2 นำคะแนนจากการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าเท่ากับ 0.74

2.3 นำคะแนนจากการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ก่อน-หลัง การใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าเท่ากับ 0.89

2.4 นำคะแนนจากการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความพึงพอใจของนักเรียนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าเท่ากับ 0.73

3. หลังใช้วิธีการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ครบตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ประเมินความสามารถในการปฏิบัติทำร่าวงมาตรฐาน ด้วยแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติทำร่าวงมาตรฐาน กับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

1. วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการปฏิบัติงานโดยใช้ \bar{X} และ S.D.
2. วิเคราะห์ความก้าวหน้าของนักเรียนโดยใช้สูตร T-test แบบ Dependent
3. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนโดยใช้สูตร \bar{X} และ S.D.
4. วิเคราะห์ หาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอน คำนวณจากสูตร E_1/E_2

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 1 และ 2 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในการปฏิบัติร่วมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยการใช้การทดสอบค่า t แบบ Dependent

ทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ค่า t	p
ก่อนการเรียนรู้	30	10	5.26	1.11	-4.372	.05
หลังการเรียนรู้	30	10	9.30	0.87		

จากตารางที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่อง ความสามารถในการปฏิบัติการร่วมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้โดยค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =9.30, S.D. = 0.87) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ (\bar{X} = 5.26, S.D. =1.11)

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และความสามารถในการร่วมาตรฐาน มีรายละเอียดดังตาราง

	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านการจัดการเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ นักเรียนมีความรู้สึกว่า เป็นการจัดการเรียนที่ :				
1. ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้ง่ายยิ่งขึ้น	2.90	0.31	เห็นด้วยมาก	2
2. ส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำงานและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ	2.50	0.51	เห็นด้วยมาก	4
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้กลับไปฝึกฝนที่บ้านแล้วนำมาลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง	2.35	0.49	เห็นด้วยปานกลาง	5
4. ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยการใช้ท่าทางตามแบบแผนของนาฏศิลป์ มาใช้แสดงการร่วมาตรฐาน	3.00	0.00	เห็นด้วยมาก	1

ตารางที่ 2 (ต่อ) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และความสามารถในการร่างมาตรฐาน มีรายละเอียดดังตาราง

	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
5. ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกหน้าชั้นเรียนและมีความมั่นใจในการร่ำมากยิ่งขึ้น	2.70	0.57	เห็นด้วยมาก	3
รวม	2.69	0.26	เห็นด้วยมาก	
ด้านบรรยากาศการจัดการเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ นักเรียนมีความรู้สึก ว่า :				
1. เป็นการจัดการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด แสดงความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติร่วมกัน	2.95	0.22	เห็นด้วยมาก	1
2. เป็นการจัดการเรียนที่ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและครูผู้สอน	2.95	0.22	เห็นด้วยมาก	1
3. เป็นการจัดการเรียนที่ฝึกให้นักเรียนช่วยเหลือเพื่อน ภายในกลุ่มซึ่งกันและกัน	2.55	0.51	เห็นด้วยมาก	5
4. เป็นการจัดการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการร่ำ	2.95	0.22	เห็นด้วยมาก	1
5. เป็นการจัดการเรียนที่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานในการทำกิจกรรม	2.75	0.44	เห็นด้วยมาก	4
รวม	2.83	0.19	เห็นด้วยมาก	
รวมทั้ง 2 ด้าน	2.76	0.21	เห็นด้วยมาก	

จากตาราง พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทักษะการร่างมาตรฐาน ในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความเห็นด้วยในระดับมาก เป็นลำดับ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยภาพรวม เห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนเห็นด้วยมาก โดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ เป็นการจัดการเรียนรู้น่าสนใจเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด แสดงความคิดเห็นและลงมือปฏิบัติร่วมกัน ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.22) เป็นการจัดการเรียนรู้อื่นๆที่ทำให้ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและครูผู้สอน ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.22) เป็นการจัดการเรียนรู้อื่นๆที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการร่ำ ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.22) เป็นการจัดการเรียนรู้อื่นๆที่น่าสนใจทำ

ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานในการทำกิจกรรม ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.44) และเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.51) และรองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์โดยภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.69$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และเห็นด้วยปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทำทางตามแบบแผนของนาฏศิลป์มาใช้แสดงการรำวงมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.00) ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้ง่ายยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 0.31) ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกหน้าชั้นเรียนและมีความมั่นใจในการรำมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.57) และส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำงานและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 0.51) และข้อที่นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้กลับไปฝึกฝนที่บ้านแล้วนำมาลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.35$, S.D. = 0.49) จากการสังเกต พฤติกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน ทุกแผนพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการของความสามารถในการปฏิบัติการรำวงมาตรฐาน ได้ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยแต่ละแผนจะเน้นกิจกรรมเกมการศึกษา บทบาทสมมติ และเพลงรำวงมาตรฐาน เพื่อให้ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกันเป็นกลุ่ม นักเรียนที่สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องก็สามารถช่วยเหลือและแนะนำนักเรียนที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง จนสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ 3 ความสามารถในการปฏิบัติการรำวงมาตรฐานด้วยการจัดการเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การเคลื่อนไหวสัมพันธ์กับบทเพลงและจังหวะของดนตรี	n	คะแนนเต็ม (4)	\bar{X}	S.D.	ระดับความสามารถ	ลำดับที่
1. การเคลื่อนไหวสัมพันธ์กับบทเพลงและจังหวะของดนตรี	30	4	3.50	0.51	ดี	1
2. แสดงลีลาตามแบบนาฏศิลป์ไทย	30	4	3.33	0.48	ดี	2
3. ความพร้อมในการรำ	30	4	3.17	0.38	ดี	3
4. ความกล้าแสดงออก	30	4	3.17	0.38	ดี	3
เฉลี่ยรวม	30	4	3.29	0.17		

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการร่างมาตรฐานด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติอยู่ระดับดี (\bar{X} = 3.29, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความสามารถอยู่ในระดับดีทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ การเคลื่อนไหวสัมพันธ์กับบทเพลงและจังหวะของดนตรี (\bar{X} = 3.50, S.D. = 0.51) แสดงลีลาตามแบบนาฏศิลป์ไทย (\bar{X} = 3.33, S.D. = 0.48) ความพร้อมเพรียงในการรำ (\bar{X} = 3.17, S.D. = 0.38) และความกล้าแสดงออก (\bar{X} = 3.17, S.D. = 0.38) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อการเรียนด้วยกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทักษะทำร่างมาตรฐาน

ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ครูให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด	4.47	0.56	มาก
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนขอคำแนะนำ เมื่อเกิดข้อสงสัย	4.21	0.62	มาก
3. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนลืมท่ารำ	4.39	0.56	มาก
4. นักเรียนช่วยกันปฏิบัติ อย่างสามัคคี	4.24	0.63	มาก
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามที่ครูแนะนำ	4.18	0.56	มาก
6. ท่ารำมีความง่าย	4.18	0.46	มาก
7. บทเพลงแต่ละเพลงจดจำได้ง่าย	4.37	0.54	มาก
8. นักเรียนชอบในการรำเป็นกลุ่ม	4.39	0.59	มาก
9. นักเรียนชอบในการฝึกซ้อมเป็นกลุ่ม	4.32	0.62	มาก
10. นักเรียนสนุกสนานกับการปฏิบัติ ร่างมาตรฐาน	4.24	0.59	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.29	0.57	มาก

ผลการวิเคราะห์ จากตารางที่ 4 ผลของความพึงพอใจในการจัดการเรียน ด้วยกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทักษะทำร่างมาตรฐานในแต่ละรายการอยู่ในระดับพึงพอใจมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ข้อที่นักเรียนพึงพอใจมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ ครูให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีคะแนนเฉลี่ย 4.47 ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนลืมท่ารำ มีคะแนนเฉลี่ย 4.39 นักเรียนชอบในการรำเป็นกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ย 4.39 บทเพลงแต่ละเพลงจดจำได้ง่าย มีคะแนนเฉลี่ย 4.37 นักเรียนชอบในการฝึกซ้อมเป็นกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ย 4.32 นักเรียนช่วยกันปฏิบัติอย่างสามัคคี มีคะแนนเฉลี่ย 4.24 นักเรียนสนุกสนานกับการปฏิบัติ ร่างมาตรฐาน มีคะแนนเฉลี่ย 4.24 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนขอคำแนะนำ เมื่อเกิดข้อสงสัย มีคะแนนเฉลี่ย 4.21 นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามที่ครูแนะนำ มีคะแนนเฉลี่ย 4.18 และท่ารำมีความง่าย มีคะแนนเฉลี่ย 4.18 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติการร่วมาตรฐานด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติโดยมีคะแนนเฉลี่ยระดับความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เนื่องจากกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เป็นกระบวนการที่จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มให้มากที่สุด ทั้งนี้การที่นักเรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง นักเรียนจะสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองเป็นการท้าทายความสามารถของนักเรียน ซึ่ง ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตราที่ 24 ที่ระบุไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ใช้ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง มีการผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะลักษณะการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น เรียนรู้จากสื่อและแหล่งความรู้ประเภทต่าง ๆ ซึ่งแหล่งเรียนรู้นั้นจะมีทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) คือ (1) การจัดการเรียนการสอนโดยยึด ผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน (2) จัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงหรือบูรณาการทั้งภายในกลุ่มวิชาหรือนอกกลุ่มกลุ่มวิชามากที่สุด (3) จัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงมากที่สุด ดังนั้นอีกวิธีการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น นั่นคือ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือ หมู่คณะ เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่ง กิจกรรมกลุ่มได้จัดขึ้นอย่างมีกระบวนการ อย่างเป็นระเบียบ มีครูคอยช่วยเหลือแนะนำเมื่อนักเรียนประสบปัญหาในขณะที่เรียนรู้ ซึ่งเป็นการช่วย ส่งเสริม พัฒนา พฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของนักเรียน โดยเน้นให้ครูพยายาม จัดการเรียนการสอนส่งเสริมผู้เรียน อันมีผล ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนโดย ใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ประกอบด้วยหลักการที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จึงมุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและการร่วมปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง มีการแบ่งกลุ่มย่อย เพื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนจะมีการเปลี่ยนกลุ่ม จึงทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้กับบุคคลที่มีความคิดหลากหลาย ซึ่ง ทิศนา ขัมมณี (2549) กล่าวว่า กระบวนการกลุ่ม จะช่วยส่งเสริมผู้เรียนในการฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน เช่น ความร่วมมือในการทำงาน ความเป็นผู้นำ การเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม รวมทั้งในการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ได้เป็นอย่างมาก ทฤษฎีที่นำมาอธิบายข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ คือ ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Theory) การทำงาน

เป็นทีมจะทำให้การดำเนินงานเสร็จเป็นที่เชื่อถือได้ แตกต่างกับการทำงานคนเดียว ปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มจะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยการกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง (Activity) ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ทางร่างกาย (Physical Interaction) ปฏิสัมพันธ์ทางวาจา (Verbal Interaction) ปฏิสัมพันธ์ทางอารมณ์จิตใจ (Emotional Interaction) กิจกรรมต่าง ๆ ที่กระทำผ่านการมีปฏิสัมพันธ์นี้ก่อให้เกิดอารมณ์และรู้สึก (Sentiment) นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีระบบ (System Theory) ซึ่งประกอบด้วยกำหนดยุทธศาสตร์หน้าที่ของสมาชิกและการแสดงบทบาทของสมาชิกถือว่าเป็นการลงทุน (Input) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ (Output) อย่างใดอย่างหนึ่ง ในด้านการทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข เกิดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการร่วมกันปรึกษาหารือ วางแผนในการทำงานก่อนลงมือทำ มีการแบ่งปันงานหรือที่หน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบซึ่งกันและกัน ให้นักเรียนทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม

จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทักษะการร่างมาตรฐาน โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนเห็นด้วยต่อการจัดการเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ทั้งนี้ อาจมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และนักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นผลดีต่อนักเรียนในการปรับตัวให้ร่วมกันอย่างมีความสุข และสนุกสนาน กล้าคิดกล้าปฏิบัติ ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม ทุกขั้นตอน ส่งผลให้เกิดบรรยากาศการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับกฎแห่งผล (Law of Effect) อธิบายพฤติกรรมของกลุ่มว่า กลุ่มแต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่มีบุคลิกภาพเฉพาะตัว (Population Traits) ได้แก่ สติปัญญา ทักษะสติ บุคลิกภาพ เป็นต้น กลุ่มแต่ละกลุ่มมีบุคลิกภาพเฉพาะกลุ่ม (Syntality Traits หรือ Personality Traits) ซึ่งเป็นผลจากสมาชิกกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไปบุคลิกภาพของกลุ่ม ได้แก่ ความสามารถของกลุ่มที่มีอยู่ การกระทำของสมาชิกร่วมกัน การตัดสินใจ รวมทั้งพฤติกรรมหรือการแสดงออกของสมาชิก เป็นต้น กลุ่มแต่ละกลุ่มมีโครงสร้างภายในเฉพาะตน (Characteristic of Internal Structure) ซึ่งหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกและแบบแผนหรือลักษณะในการรวมกลุ่ม พลันอันเกิดจากบุคลิกภาพของกลุ่ม (Dynamics of Syntality) หมายถึง การแสดงกิจกรรมหรือความร่วมมือของสมาชิกในกลุ่มเพื่อจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของหัตถินทร์ โคทวิ (2542) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ความสามารถในการปฏิบัติกรร้าวมาตรฐาน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีทัศนคติและความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ดังนั้นควรเผยแพร่ให้โรงเรียนอื่น ๆ นำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ไปใช้ในการสอนนาฏศิลป์

2. จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติ แสดงลีลาตามแบบนาฏศิลป์ไทยอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ ความพร้อมเพรียงในการรำ ความกล้าแสดงออก การเคลื่อนไหวสัมพันธ์กับบทเพลงและจังหวะของดนตรี ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนฝึกการใช้ท่าทางโดยเริ่มจากง่ายไปยาก ในบทเพลงที่ไม่ยากจนเกินไป ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเพื่อนในกลุ่มและครูผู้สอน เพื่อนักเรียนจะได้กล้าซักถามและกล้าแสดงออก และสามารถแสดงลีลาตามแบบนาฏศิลป์ไทยให้เกิดความสวยงามและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในการนำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออก เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติกรร้าวมาตรฐาน โดยใช้กิจกรรมอื่น ๆ เช่น การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน และควรจัดการสอนนาฏศิลป์ประเภทอื่นที่เหมาะสม

3. ควรมีการศึกษาวิจัยในการนำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ไปจัดการเรียนรู้ร่วมกับชุดการสอน หรือการฝึกการอบรม เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้และ การร่วมมือกันสร้างสรรค์ทักษะการคิดและการปฏิบัติที่ถูกต้องและสวยงาม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

จารุณี ลิ้มปนานนท์. (2539). การใช้ชุดฝึกกิจกรรมนาฏศิลป์ด้วยตนเองสำหรับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทิตนา แคมมณี. (2545). กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : นิชินแอดเวอร์ ไทซิงกรุ๊ป.

- ทศนา แคมมณี. (2549). ศาสตร์การสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์จำกัด.
- เรณู โกสินานนท์. (2548). นาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- หัสตินทร์ โคทวิ. (2542). “การใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุษา สบฤกษ์. (2545). “การศึกษาพฤติกรรมการสอนนาฏศิลป์ไทยในวิทยาลัยนาฏศิลป์.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Willson, Gary L. (1993). “The Effects of Guided Imagery on the Ensemble And Performance.” In Dissertation Abstracts International 54,
- Shaw, Marvin E. (1981). “Group Dynamic.” in The Psychology of Small Group Behavior. 3rd ed. New York : McGraw-Hill Book Company,.
- Cartwright, D., and Zander A. (1968). Group Dynamic. 3rd ed. New York : Haper and Row Publishers.